

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ НОВИ САД

П Р А В И Л Н И К
О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

Нови Сад, јун 2015.године

На основу члана 21. Закона о јавним службама („Службени гласник РС“ бр.42/91 и 71/94), члана 20. Статута Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад, а у вези члана 3. и 14. Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС“, број 101/05), Привремени

управни одбор Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад, на седници одржаној дана 12.06.2015. године, донео је

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником, у складу са Законом уређује се спровођење безбедности и здравља на раду у Центру за породични смештај и усвојење Нови Сад (даље: Установа) у циљу стварања безбедних услова рада ради заштите живота и здравља и радне способности запослених.

Право на безбедност и здравље на раду имају и друга лица која учествују у радном процесу, а нису у радном односу у Установи, као и лица која се затекну у радној околини ради обављања одређених послова у Установи ако је овлашћено одговорно лице о њиховом присуству обавештено.

Члан 2.

Процес рада организује се тако да сви запослени могу обављати рад без опасности за живот и здравље запослених и корисника у Установи.

Запослени имају право и дужност да се ближе упознају са опасностима и штетностима на раду и да се стручно оспособе за безбедан рад.

Члан 3.

У Установи се рад организује тако да сви запослени могу обављати радне активности без опасности за живот и здравље.

Организовање рада је засновано на законом и другим позитивним прописима утврђеним мерама којима се обезбеђује безбедност и здравље на раду.

Члан 4.

Запослени имају право и дужност да се код заснивања радног односа или промене радног места у Установи упознају са опасностима и штетностима на раду и да се стручно оспособе за безбедан рад.

Запослени имају право да се упознају са спровођењем мера безбедности и здравља на раду.

Члан 5.

Када због увођења нове технологије нису прописане мере безбедности и здравља на раду на тим технологијама, Установа до доношења одговарајућих прописа, примењује опште познате мере безбедности и здравља на раду.

Под опште познатом мером сматра се мера којом се може отклонити опасност при раду или смањити штетност по здравље запосленог, применом постојећих средстава.

Члан 6.

Безбедни услови рада остварују се применом савремених организационих, техничких, здравствених, социјалних и других мера и средстава, којима се обезбеђује:

1. да се радна средина пројектује, изгради и одржава тако да се рад обавља према природи посла, применом мере заштите од опасности по живот и здравље запосленог;
2. да се радни услови прилагоде физичким и психичким способностима запослених, а организација и технологија рада поставе тако да запослени обавља рад у најповољнијим условима;
3. да у радним и помоћним просторијама, односно на местима рада хемијске, физичке и биолошке штетности не буду изнад дозвољених граница, а микроклима и осветљење у складу са прописима и нормативима, техничким мерама, стандардима и прописима о безбедности и здрављу на раду;
4. да машине, алати, опрема и друга техничка средства буду постављена и употребљавана на начин који обезбеђује потребну сигурност запослених;
5. да се опасне материје, које могу проузроковати професионална обољења или повреде на раду употребљавају само у условима који обезбеђују одговарајућу сигурност запослених и заштиту животне средине;
6. да се средства и опрема личне заштите употребљавају само када не постоји могућност примене других одговарајућих мера безбедности и здравља на раду.

ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ

Права запослених

Члан 7.

Запослени има право на услове рада који му обезбеђују безбедан рад.

Запослени има право да обавља рад према здравственим способностима и да стручно буде оспособљен за безбедан рад.

Члан 8.

Запослени има право на одговарајућа средства личне заштите, ако се опасност и штетности не могу отклонити на други начин.

Средства личне заштите запослених морају бити у исправном стању.

Члан 9.

Врста средстава личне заштите и послови за чије обављање је потребно њихово коришћење утврђује се општим актом.

Члан 10.

Запослени има право да одбије да ради, у случајевима и по процедури утврђеној законом, ако му прети непосредна опасност по живот и здравље, због тога што нису спроведене прописане мере безбедности и здравља на раду за време док се оне не спроведу.

Члан 11.

Запослени има право да захтева остваривање својих права у вези са безбедношћу и заштитом здравља на раду.

Захтев за остваривање права запослени подноси Одбору за безбедност и здравље на раду Установе.

Ако се по захтеву запосленог не поступи у року од 30 дана од дана његовог подношења, или ако запослени сматра да тражене мере заштите на раду нису спроведене, може се обратити и надлежној инспекцији рада.

Обавезе запослених

Члан 12.

Запослени је дужан да рад обавља са пуном пажњом ради безбедности свог живота и здравља, као и заштите здравља и безбедности других запослених у Установи.

Члан 13.

Запослени је дужан да се придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду и да средства личне заштите користи у складу са утврђеном наменом.

Члан 14.

Пре почетка рада, запослени је дужан да провери исправност сигурносних уређаја, оруђа за рад и средстава личне заштите.

О уоченим недостацима, кваровима или другим појавама које би могле да угрозе здравље и безбедност на раду, запослени је дужан да одмах обавести непосредног руководиоца.

Члан 15.

Запослени је дужан и:

- да се стручно оспособљава и да стално употпуњава и усавршава своја знања из области безбедности и здравља на раду;

- да правилно рукује оруђем за рад и опасним материјама, поступа по упутству за безбедан рад и спроводи мере безбедности и здравља на раду;
- да наменски користи средства и опрему личне заштите, да са њима пажљиво рукује и одржава их у исправном стању;
- да ради на начин како је то технологијом рада утврђено;
- да одмах обавести непосредног руководиоца о кваровима и недостацима који би могли угрозити безбедност на раду;
- да своје радно место одржава чисто и у исправном стању;
- да одмах пријави сваку повреду на раду;
- да се подвргне провери да ли је под дејством алкохола и других психоактивних супстанци.

Запосленима је забрањено да на посао долазе под дејством алкохола и других средстава зависности као и конзумирање истих за време рада.

Одговорност запослених

Члан 16.

Запослени који се не придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду чини повреду радне обавезе.

Запослени који се не придржава прописаних мера о безбедности и здрављу на раду, не користи средства личне заштите или одбије да поступа по упутствима непосредног руководиоца или лица задуженог за безбедност на раду, може бити удаљен са радног места.

Обавезе и одговорности директора

Члан 17.

Директор обезбеђује услове за организовање и спровођење мера безбедности и здравља на раду у Установи, у складу са техничко-технолошким и организационим потребама.

У области безбедности и здравља на раду директор има право:

- да прати стање спровођења мера безбедности и здравља на раду;
- да прати извршавање годишњег програма мера безбедности и здравља на раду;
- да прати рад лица задуженог за безбедност и здравље на раду;
- да врши надзор над применом мера по периодичним прегледима и испитивањима у Установи и
- да упозори запосленог и донесе решење о престанку радног односа због повреде радне обавезе из области безбедности и здравља на раду.

Члан 18.

Директор је дужан да:

- обезбеди процену ризика по безбедност и здравље запосленог за свако систематизовано радно место од стране овлашћеног лица.
- утврди обим и рокове прегледа и испитивања оруђа за рад, електричних инсталација, флуида, поступак њиховог одржавања у исправном стању и вођење евиденције о одржавању, на предлог лица задуженог за безбедност и здравље;
- донесе програм мера за спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду, на предлог лица задуженог за безбедност и здравље;

- донесе програм оспособљавања запослених из области безбедности и здравља на раду, на предлог лица задуженог за безбедност и здравље;
- утврди начин оспособљавања лица за безбедност и здравље на раду, у складу са прописима;
- утврди случајеве и начин провере запослених под утицајем алкохола или других средстава зависности;
- информише Управни одбор о уоченим проблемима у спровођењу мера безбедности и здравља на раду;
- сарађује са инспекцијом рада и другим надлежним органима;
- донесе акт о радним местима са посебним ризицима рада односно да донесе акт о процени ризика на начин и по поступку прописаним законом
- да забрани рад у делу Установе уколико је дошло до непосредне опасности по живот и здравље запослених
- да предложи лицу задуженом за безбедност и здравље забрану рада запослених који се не придржава прописаних мера заштите на раду и упутстава, који не користи средства и опрему личне заштите или одбије да поступи по упутству за безбедан рад
- да врши контролу извршавања обавеза из области безбедности и здравља на раду непосредних руководиоца
- предузимаће хитних мера у случају да запослени одбије да ради јер нису обезбеђене прописане мере безбедности и здравља на раду
- врши друге послове из области безбедности и здравља на раду који су утврђени позитивним прописима ако њихово вршење, права, обавезе и одговорности није пренео на друга лица.

Члан 19.

Директор се не ослобађа одговорности без обзира да ли је пренео овлашћења, права, обавезе и одговорности на другог запосленог осим ако до повређивања дође и поред свих примењених мера и услед неуобичајених и непредвидљивих околности које су изван контроле послодавца.

Члан 20.

Права и обавезе руководиоца служби су следећа:

1. да отклони недостатке утврђене решењем инспекције рада и о томе обавести директора;
2. да свакодневно, пре почетка и у току рада контролише исправност оруђа за рад, уређаја и алата и исправност заштитних уређаја на оруђима за рад;
3. да се стара да се оруђа за рад, уређаји и алати користе на начин на који је то прописано у складу са технологијом процеса рада;
4. да одмах предузме мере за отклањање кварова и других недостатака који би могли угрозити безбедност на раду и обустави рад на одређеном радном месту док се не отклоне недостаци;
5. да новозапосленог радника или радника распоређеног на одрађивању конкретних задатака упозна са опасностима, штетностима и мерама заштите на раду, организацијом рада и упутством за руковање оруђима и уређајима;
6. да на видном месту истакне упутства за безбедан рад;

7. да се стара да се опрема и средства заштите наменски користе и да их употребљавају само запослени којима су поверена;
 8. да поднесе пријаву директору Установе против запосленог који се не придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду и упутстава и који не користи средства и опрему личне заштите или одбије да поступи по упутству за безбедан рад;
 9. да искључи из употребе средства рада и средства личне заштите запосленог ако су неисправна или због насталих промена угрожавају његов живот или здравље;
 10. да поднесе пријаву директору Установе против запосленог који је под дејством алкохола или других средстава зависности;
 11. да одмах предузме мере да се недостаци отклоне када запослени одбије да ради ако сматра да му прети непосредна опасност по живот или здравље због тога што нису спроведене мере безбедности и здравља на раду ако нису постављене прописане заштитне направе на оруђу на механизован погон или
 12. ако кварови и недостаци угрожавају безбедан рад;
 13. да поднесе пријаву против сваког запосленог који учини повреду радне обавезе у вези безбедности и здравља на раду предвиђене општим актом;
 14. да пријави сваку повреду на раду у року од 24 часа надлежним органима, као и да о повреди обавести директора;
 15. обавезан је да сарађује са свим надлежним лицима и органима у циљу побољшања услова рада и безбедности и здравља на раду;
 16. одговоран је за приступ местима где постоји озбиљна и одређена опасност, где могу да имају приступ само запослени којима су дата одговарајућа упутства;
 17. да забрани употребу неисправних оруђа за рад, средстава и опреме личне заштите и
 18. да обезбеди хигијенске услове у просторијама.
- Одговоран је за стање и спровођење мера безбедности и здравља на раду у одељењу.

Члан 21.

Установа је у обавези да осигура запослене за случај смрти, повреде на раду или губитка радне способности у вези са радом.

Послови безбедности и здравља на раду у Установи

Члан 22.

Послови безбедности и здравља на раду може да обавља лице које има положен стручни испит у складу са одредбама Закона о безбедности и здрављу на раду.

Стручне послове безбедности и здравља на раду може да обавља један или више запослених који имају положен стручни испит или друго физичко лице које има лиценцу.

Члан 23.

Лице задужено за питање безбедности и здравља на раду обавља следеће послове:

- учествује у припреми акта о процени ризика;
- врши контролу и даје савете директору у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад, опасних материја и средстава и опреме за личну заштиту на раду;
- учествује у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада;

- организује превентивна и периодична испитивања услова радне околине у сарадњи са руководиоцем одељења;
- организује превентивна и периодична испитивања опреме за рад у сарадњи са руководиоцем одељења;
- предлаже мере за побољшање услова рада, нарочито на радном месту са повећаним ризиком;
- свакодневно прати и контролише примену мера за безбедност и здравље на раду запослених на раду;
- прати стање у вези са повредама на раду и професионалним обољењима, као и болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узорка и припрема извештаје са предлозима мера за њихово отклањање;
- припрема и спроводи оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад;
- припрема упутства за безбедан рад и контролише њихову примену;
- забрањује рад на радном месту или употребу средстава за рад, у случају када утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог;
- сарађује и координира рад са службом медицине рада по свим питањима у области безбедности и здравља на раду и
- води евиденције у области безбедности и здравља на раду у Установи.

Ако је лице задужено за питање безбедности и здравља на раду правно лице или друго физичко лице са лиценцом ван реда запослених у Установи, његова права, обавезе и одговорности из области безбедности и здравља на раду се уређују посебним уговором који закључује директор Установе са овлашћеним лицем.

Лице задужено за питање безбедности и здравља на раду за свој рад у спровођењу мера безбедности и здравља на раду непосредно је одговорно директору Установе.

Радна места са посебним ризицима

Члан 24.

Критеријуми на основу којих се утврђују радна места са посебним ризицима утврђени су посебним прописима.

Члан 25.

Радна места са посебним ризицима утврђују се на основу Акта о процени ризика.

Члан 26.

Директор Установе је дужан да донесе акт о процени ризика у складу са законом, на начин и по поступку како је то прописано.

Члан 27.

Специфични технолошки процеси у којима не постоји примена мера безбедности и здравља на раду не постоје.

Специфични захтеви радних места који захтевају посебне здравствене, физичке и психофизичке способности запосленог за рад у Установи не постоје.

ОРГАНИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ МЕРА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Управни одбор

Члан 28.

Управни одбор разматра стање безбедности и здравља на раду најмање једанпут годишње.

Управни одбор доноси општа акта, односно одлуке којима се на општи начин уређују поједина питања у погледу обезбеђивања и унапређивања безбедности и здравља на раду у складу са законом и општим актима Установе, која нису у надлежности директора.

Члан 29.

У обезбеђивању и унапређивању заштите на раду Управни одбор има нарочито следеће задатке:

- прати извршавање програма мера из области безбедности и здравља на раду;
- разматра извештаје, анализе и предлоге директора из области безбедности и здравља на раду и
- обавља друге задатке сходно одредбама позитивних прописа.

ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 30.

Установа је дужна да обезбеди да се запослени код заснивања радног односа пре почетка рада обучи из материје безбедности и здравља на раду, упозна са условима рада, опасностима и штетностима у вези са радом, односно са мерама и средствима заштите, а у току рада да се стара о употпуњавању знања из области безбедности и здравља на раду.

Члан 31.

Установа је дужна да обучавање из области безбедности и здравља на раду, као и упознавања са условима рада, опасностима и штетностима у вези са радом, односно са мерама и средствима заштите на раду, спроводи и у случају кад се врше промене у технолошком поступку, односно процесу рада.

Члан 32.

Установа је дужна да донесе посебан програм мера о обучавању запослених којима се обезбеђује њихово стручно и практично оспособљавање за безбедан рад на извршавању послова.

Програм обучавања запослених из области безбедности и здравља на раду се усаглашава са процесом и развојем технологије рада.

Члан 33.

Програм оспособљавања запослених садржи:

- оспособљавање новопримљених запослених;
- оспособљавање запослених који се распоређују на друга радна места;
- оспособљавање запослених у току рада;
- евиденцију о оспособљености и
- одговорност за спровођење оспособљавања.

Члан 34.

По завршеном обучавању из области безбедности и здравља на раду, Установа је дужна да изврши проверу способности запосленог за самосталан и безбедан рад на пословима које обавља.

Члан 35.

Запослени на руководећим пословима је дужан да, при одређивању послова, упозори запосленог на опасности и штетности и мере безбедности и здравља на раду.

Члан 36.

Установа је дужна да свако лице које се по било ком основу налази у радној околини упозори на опасна места или штетности по здравље које се јављају у технолошком процесу, на заштитне мере које мора да примени и да га усмери на безбедне зоне кретања.

ПОВРЕДЕ НА РАДУ

Члан 37.

Повредама на раду сматрају се повреде проузроковане на послу, на путу од стана до места рада и обратно, на службеном путу, као и све друге повреде настале због или у вези са извршењем посла.

Члан 38.

Сваку повреду на раду, запослени је обавезан да пријави непосредном руководиоцу.

Ако због теже повређености, односно наглог обољења, запослени није у могућности да сам пријави повреду, обавезан је да то учини запослени који се затекне у радној околини.

Члан 39.

Непосредни руководилац је дужан да, кад сазна за повреду на раду или нагло обољење запосленог, одмах о томе обавести директора и лице запослено на пословима безбедности и здравља на раду и сачини записник о повреди на раду.

Непосредни руководилац је дужан да најкасније у року од 24 часа од настанка повреде, усмено и у писаној форми, пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, повреду на раду због

које запослени није способна за рад више од три узастопна радна дана, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.

Непосредни руководилац је дужан да најкасније у року од три узастопна радна дана од дана сазнања, пријави надлежној инспекцији рада професионално обољење, односно обољење у вези са радом запосленог.

Члан 40.

Установа је дужна да за случај повреде или изненадне болести запосленог обезбеди пружање прве помоћи, да изврши евакуацију запослених на начин који је прилагођен делатности Установе, организује потребне контакте са одговарајућим службама, пре свега хитне помоћи, хитне медицинске неге, спасавања и противпожарне заштите, као и да оспособи одговарајући број запослених за пружање помоћи, спасавање и евакуацију у случају могуће опасности.

Члан 41.

Установа је дужна да запосленом, повређеном на раду, изда прописану исправу о повреди на раду одмах а најкасније у року од 24 часа од дана сазнања за учињену повреду.

Члан 42.

За повреде радне обавезе у вези са безбедношћу и здрављем на раду, предвиђена је одговорност сходно одредбама општих аката у Установи и позитивних прописа.

Члан 43.

Повреде радне обавезе запосленог из области безбедности и здравља на раду су:

- ако се запослени не одазове на уредно заказано оспособљавање из области безбедности и здравља на раду или на тест провере знања;
- ако се запослени не одазове на периодични лекарски преглед;
- ако дође на посао под дејством наркотика, алкохола или других психоактивних супстанци, односно у таквом психичком стању да не може безбедно да ради;
- ако одбије да ради по прописима, односно упутствима непосредног руководиоца а постоји озбиљна могућност да може наступити опасност по безбедност запосленог или других запослених;
- ако послове на радном месту обавља супротно од утврђеног начина, или ако при раду не примењује прописане нормативе заштите на раду, чиме се умањује безбедност на раду;
- ако користи неисправна оруђа за рад, уређаје или друга средства рада а зна или је могао да зна да су неисправна и да као таква представљају опасност на раду;
- ако скида, замењује или при раду не користи заштитне уређаје или их неправилно употребљава;
- ако самовољно обавља послове који не спадају у његов опис послова из Правилника о организацији рада и систематизацији раданих места односно из уговора о раду и
- ако не напусти радно место и не поступи по решењу директора у случају привременог удаљења са радног места.

ЕВИДЕНЦИЈА

Члан 44.

У установи се води и чува евиденција о:

- радним местима са повећаним ризиком;
- запосленима распоређеним на радна места са повећаним ризиком и лекарским прегледима запослених распоређених на та радна места;
- повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом;
- запосленима оспособљеним за безбедан и здрав рад;
- опасним материјама које се користе у току рада;
- извршеним испитивањима радне околине;
- извршеним прегледима и испитивањима опреме за рад и средстава и опреме за личну заштиту и пријавама о свим повредама на раду и
- пријавама о повредама на раду.

Евиденција се води на начин како је то прописано позитивним прописима.

Члан 45.

Евиденцију о оспособљености запослених води лице задужено за послове безбедности и здравља на раду.

Лице задужено за послове безбедности и здравља на раду подноси годишњи извештај о безбедности и здрављу на раду директору и Одбору за безбедност и здравље на раду у Установи.

Члан 46.

Лице задужено за послове безбедности и здравља на раду води евиденцију о свим повредама на раду у Установи.

Књига евиденције повреда на раду садржи следеће:

- редни број;
- презиме, очево име и име повређеног;
- годину рођења;
- занимање;
- радни стаж;
- датум и час повреде;
- послове које запослени обавља;
- узрок повреде;
- најкраћи опис повреде на раду;
- опис повређеног дела тела;
- дан у недељи када се повреда догодила;
- дан подношења пријаве и
- број картона здравствене организације.

ПОСЕБНА ЗАШТИТА ЖЕНА, ОМЛАДИНЕ И ИНВАЛИДА

Члан 47.

Жене, омладина и инвалиди имају право на посебну заштиту на раду, у складу са законом.

Установа се посебно стара о остварењу одговарајућих услова за рад ових запослених.

Члан 48.

Трудницама и мајкама са децом старом до три године живота, као и запосленом млађем од 18 година живота, забрањен је ноћни рад, у времену од 22 до 06 часова наредног дана и рад дужи од пуног радног времена, осим ако се запослени сагласи.

Запосленом коме је због инвалидности, надлежни здравствени орган, према преосталој радној способности одредио радно време краће од пуног радног времена, тако одређено радно време не може се повећавати.

Запосленом који је због смањене здравствене или радне способности, професионалном рехабилитацијом оспособљен за обављање одређених послова, установа ће обезбедити радне задатке, односно послове за које је професионалном рехабилитацијом оспособљен, ако такви послови постоје у Установи.

Члан 49.

Лице задужено за послове безбедности и здравља на раду подноси Одбору за безбедност и здравље на раду годишњи извештај о условима рада жена, омладине и инвалида.

НАБАВКА ОРУЂА ЗА РАД И СРЕДСТАВА ЛИЧНЕ ЗАШТИТЕ НА РАДУ

Члан 50.

На пословима где се применом техничких и осталих заштитних мера на раду не могу потпуно отклонити извори опасности, запослени користе средства личне заштите и опреме.

Набавка оруђа за рад и средстава личне заштите обавља се искључиво по прибављеном мишљењу лица задуженог за безбедност и здравље на раду.

Снабдевање запослених заштитном обућом, одећом и осталим средствима личне заштите и опреме одређено је одговарајућим стандардима.

Члан 51.

Запосленом се непосредно издају на употребу средства личне заштите на раду и личне опреме преко реверса, уз напомену о року трајања овог средства.

У реверс се уноси датум издавања и да ли је средство ново или је већ употребљавано, као и дан истека рока трајања средстава личне заштите, односно опреме.

Није дозвољена употреба средстава личне заштите и личне опреме на раду која услед дотрајалости или оштећења не заштићују запосленог од штетности којима је изложен.

Дотрајала или оштећена средства личне заштите, без обзира на то што им рок трајања није доспео, замењују се исправним, уз повраћај оштећених, односно неупотребљивих.

По пријави оштећења од стране запосленог, непосредни руководилац, односно лице задужено за послове безбедности и здравља на раду, обавезно сачињава записник о узроцима оштећења.

Члан 52.

Средства личне заштите и личне опреме користе се само у за то одређене сврхе у току радног времена и на пословима у Установи.

Забрањено је користити средства личне заштите и личне опреме у приватне сврхе.

Запослени који по било ком основу престане да ради у Установи обавезан је да врати средства личне заштите или да према књиговодственом стању накнади њихову противвредност.

Члан 53.

За свако оштећење или губитак средстава за личну заштиту до кога је дошло услед немарности или непажње, запослени је дужан да накнади штету.

Свако лично заштитно средство или опрема који из било којих разлога постану неупотребљиви, било да им је истекао рок трајања или су током употребе постали неупотребљиви, морају се повући из употребе и расходовати.

Одлуку о расходовању доноси Одбор за безбедност и здравље на раду, односно други надлежни орган ако је тако уређено општим актом у Установи.

ПОСТУПАК ПРЕГЛЕДА, ИСПИТИВАЊА И ОДРЖАВАЊА ОРУЂА ЗА РАД И ШТЕТНОСТИ

Члан 54.

Ради предузимања одговарајућих превентивних мера, а у циљу повећања степена безбедности и здравља на раду у Установи се врше периодични прегледи и испитивања оруђа за рад и уређаја, хемијска и биолошка штетност.

Периодични прегледи и испитивања у Установи се врше на период од три године ако другачије није регулисано позитивним прописима, овим општим актом или појединачним актом директора.

Члан 55.

Од оруђа за рад и уређаја у Установи периодично се прегледају:

- електрични уређаји и инсталације и
- ручни механизовани и други алати.

Стручни налаз и извештај о извршеном прегледу и испитивању оруђа за рад и уређаја издаје правно лице које испуњава услове сходно одредбама Закона о безбедности и здрављу на раду за обављање послова прегледа и испитивања.

Одржавање оруђа за рад и уређаја за рад у Установи врше запослени који њима рукују у складу са упутством за руковање и одржавање и овлашћена лица ван Установе ако се ради о електричним инсталацијама.

Евиденцију о одржавању оруђа за рад и уређаја у Установу врши лице задужено за безбедност на раду.

НАЧИН И ПОСТУПАК УПУЋИВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ НА ЛЕКАРСКИ ПРЕГЛЕД

Члан 56.

Сваки запослени који је ангажован на пословима са посебним ризиком, пре ступања на рад у Установу, подвргава се лекарском прегледу, ради утврђивања здравственог стања и радне способности.

Члан 57.

Послове код којих постоји могућност професионалних и других обољења у вези са радом не могу обављати запослени који су склони таквим обољењима.

Запослени са здравственим недостацима не смеју да обављају послове који би могли изазвати опасне последице по њихову околину и по њих саме.

Члан 58.

Запослени који се у току рада анексом уговора о раду распореди на послове на којима постоји повећана опасност од повреда или здравствених оштећења, морају поред опште здравствене способности испуњавати и посебне здравствене услове за рад на таквим пословима.

ПРВА ПОМОЋ У СЛУЧАЈУ ПОВРЕДЕ ИЛИ ОБОЉЕЊА ЗАПОСЛЕНОГ НА РАДУ

Члан 59.

Прву помоћ у случају повреде или наглог обољења за време рада пружају:

- непосредни руководилац,
- лице задужено за послове безбедности и здравља на раду

- сваки запослени који се затекне у радној околини дужан је да, према својим могућностима и знању, у случају незгоде на раду учествује у пружању прве помоћи.

На предлог лица задуженог за послове безбедности и здравља на раду, директор доноси одлуку којом се одређују запослени за пружање прве помоћи и за које се организује обучавање.

Члан 60.

На видљивим и лако приступачним местима постављени су ормарићи са прописаним санитарским средствима за пружање прве помоћи. Ормарић је са спољне стране обележен знаком црвеног крста.

На ормарићу су назначени:

- презиме и име запосленог задуженог за пружање прве помоћи;
- број телефона здравствене организације, односно институције за пружање хитне медицинске помоћи и
- надлежна служба инспекције рада и служба органа унутрашњих послова.

У ормарићу за указивање прве помоћи налази се садржај санитарског материјала са упутством за указивање прве помоћи и блок у коме се утврђује, односно уписује утрошени материјал после указане помоћи.

У ормарићу се налази следећи материјал:

- 2 комада фластера-завоја,
- 6 мањих и 5 већих стерилних (првих) заштитних завоја,
- 2 троугле мараме,
- 4 сигурносне игле,
- 3 пакетића беле вате од по 10 грама,
- 1 пакет просте вате од 100 грама,
- 1 маказе са завртном главицом за резање,
- 4 подлоге за прелом костију ватиране(2комада по 10цм и 2 комада по 50цм дужине и 10цм ширине).

Члан 61.

Позитивним прописима о вођењу евиденције у области безбедности и здравља на раду прописан је начин вођења евиденције о повредама на раду које се у Установи води у посебној књизи.

Пријава о повреди на раду попуњава се у четири примерка и доставља лекару који је прегледао запосленог који је повређен.

ИНСПЕКЦИЈА РАДА У ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 62.

Установа је дужна да најмање 8 дана пре почетка рада односно промене услова рада обавести надлежну инспекцију рада.

Обавештење из претходног става доставља лице задужено за послове безбедности и здравља на раду надлежној инспекцији.

Члан 63.

Установа је дужна да омогући надлежном инспектору рада улазак у просторије Установе за време рада.

Установа је дужна да омогући инспектору рада преглед просторија и уређаја, те да му запослени дају потребна обавештења и да му ставе на увид исправе, односно податке потребне за вршење надзора над применом Закона о безбедности и здрављу на раду.

Установа је дужна да на захтев инспекције рада достави тражене податке у вези са безбедношћу и здрављем на раду.

Члан 64.

Установа је дужна да поступи по решењу инспектора рада и да у одређеном року отклони утврђене недостатке.

Установа је дужна да извести инспектора рада о извршењу његовог решења, у року од 8 дана од дана одређеног за отклањање недостатака, односно неправилности.

ЗАБРАНА ВРШЕЊА ПОСЛОВА И УДАЉЕЊА СА РАДА

Члан 65.

Директор Установе ће забранити вршење послова запосленом који се не придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду, не користи средства личне заштите и ако одбија да поступи по његовим упутствима за безбедан рад.

Због разлога из става 1. овог члана, запослени може бити привремено удаљен са рада, док ови разлози трају.

МЕРЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Радне просторије

Члан 66.

Све радне просторије морају бити, према природи посла, довољно осветљене природном или вештачком светлошћу.

Прозори, осветљавајући отвори и други елементи за осветљавање морају се одржавати у чистом и исправном стању.

Вештачко осветљење радних просторија мора бити тако изведено да бљештавошћу не заслепљује запослене.

Сва места која представљају нарочиту опасност при кретању запослених морају бити добро осветљена.

Зидови и таванице радних просторија морају имати такву боју и површину да упијају што мање светла.

Члан 67.

Радне просторије зими морају бити загрејане.

Температура радних просторија мора одговарати прописаним вредностима те радне просторије. При томе се мора узети у обзир влажност, кретање ваздуха и интензитет телесног рада.

Члан 68.

Ваздух радних просторија мора да буде умерено влажан, са релативном влажношћу од 30% до 80% у зависности од температуре и кретања ваздуха.

Члан 69.

У радним просторијама мора да се обезбеди природна или вештачка вентилација, а према важећим прописима за вентилацију радних просторија.

Уређаји за вентилацију морају се одржавати у исправном стању, а сваки квар се мора на време пријавити и отклонити.

Члан 70.

Непосредни руководиоцац је дужан да брине о спровођењу мера за одржавање потребне светлости, топлоте, влажности ваздуха и вентилације у радним просторијама у организационом делу којим руководи.

Оруђа за рад

Члан 71.

Оруђа за рад и средства која служе при раду могу се употребљавати само за одређену сврху, којој су намењени.

Сигурносне направе и заштитна средства на оруђима и средствима за рад морају се употребљавати према својој намени.

Члан 72.

Забрањена је злоупотреба и самовољно одстрањивање заштитних средстава, као и њихово намерно оштећење.

Запослени је дужан да недостатке и кварове на заштитним средствима одмах пријави непосредном руководиоцу.

Уклањање заштитних направа и уређаја може се вршити у случају потребе само од стране овлашћених и стручних лица.

По престанку потребе, заштитне направе и уређају се морају довести у првобитно стање.

Члан 73.

Одржавање оруђа за рад и уређаја могу да врше само овлашћена и стручно оспособљена лица.

Пре пуштања у рад оруђа и уређаја, направа и других средстава на којима је извршено одржавање и поправка, обавезно се мора проверити да ли правилно функционишу, као и да ли на њима постоје заштитна средства.

Бука и вибрације

Члан 74.

Бука и вибрације у радним просторијама морају се свести на најмању могућу меру како би се спречила обољења запослених.

Бука не сме да прелази дозвољену границу.

Електрична струја и електрични уређаји

Члан 75.

Опасна места морају бити обележена видном ознаком, н.пр. “опасно по живот”, итд. У просторијама са електричним уређајима дозвољен је приступ само стручним запосленим лицима.

Прекидачи за осветљавање морају се налазити одмах крај улаза у просторију, на дохват руке.

Члан 76.

Металне заштитне кутије за електричне инсталације морају бити уземљене.

У непосредној близини уређаја под електричним напоном морају се поставити табле и натписи којима се упозоравају запослени на опасност од електричне струје.

Члан 77.

Све склопке које служе за искључење струје морају бити лако изграђене и постављене да се при правилном отварању, под нормалним напоном, не ствара електрични лук.

Члан 78.

Алати и направе са електромоторним погоном морају имати направе против превисоког додирног напона, без обзира на то у каквим се просторијама употребљавају.

Електрични водови и преносне направе и алати смеју се употребљавати само ако су изоловани у складу са нормама о заштити од електричног удара.

Опасне и штетне материје

Члан 79.

Забрањено је уношење лако запаљивих или експлозивних материја у Установу.

ПРОГРАМ МЕРА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 80.

Ради систематског спровођења и унапређења мера безбедности и здравља на раду у Установи се доноси годишњи програм мера.

Програмом мера планирају се одређене мере заштите и обезбеђују финансијска средства за њихову реализацију.

Програм из става 1. овог члана доноси директор.

Члан 81.

Програм мера безбедности и здравља на раду обавезно садржи:

- анализу повреда на раду;
- мере које се предвиђају да се у одређеним роковима приступи решавању проблема из области безбедности и здравља на раду;
- динамику и реализацију програма мера развоја безбедности и здравља на раду и
- обавезе запослених у предузимању мера за реализацију програма, ако и обавезе у праћењу и извршавању програма.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 82.

На питања из области безбедности и здравља на раду која нису регулисана овим Правилником, примењиваће се одредбе Закона о безбедности и здрављу на раду и други прописи који регулишу ову материју.

Члан 83.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Установе.

Број:

Датум:

**ПРЕДСЕДНИК
ПРИВРЕМЕНОГ УПРАВНОГ ОДБОРА**

Маријана Пујин

Овај Правилник објављен је
на огласној табли Центра
дана _____